

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:
Egész évre 12 kor., fél évre 6 korona
negyed évre 3 kor.

POLITIKAI NAPILAP
MEGJELENIK NAPONKINT REGGEL, KIVÉVE HÉTFON.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
KLADEK és HAMBURGER könyvnyomdája
Batthyány-utca 5. sz.

A kilépettek.

Néhány képviselő kilépése a szabadelvűpártból valóban sokkal csekélyebb fontosságú, mint a szövetkezett ellenzék becsüli. A kilépettek száma arányban ama számhoz, mely a szabadelvű pártban még együtt marad, valóban nagyon kicsiny, habár el kell ismerni, hogy egyes kilépettek egyénisége igen tekintélyes. — De megjegyzésre méltó az, hogy egyetlen egy sem volt képes, amennyiben kilépésük okait köztudomásra hozták, találó feleletet adni a legfontosabb kérdőpontra, hogy a reformra nagyon is rászorult házszabályokat miként lehet megjavítani, mint Tisza miniszterelnök tette.

Mind azt mondják, hogy az ellenzék üzelmel kárhözatra méltók, hogy az adott házszabályokat nem lehet tovább használni és ennek dacára várnak, míg az ellenzék nagy kegyesen beleegyezik, míg az ellenzék magától lemond bitortolt előjogáról. — Az ellenzék erre nem volt birható és ennek folytán a kilépő képviselők arra az általuk persze ki nem fejezett következtetésre jutnak, hogy a házszabályok, melyek nem szabad, hogy tovább is így álljanak fenn, még tovább is csak maradjanak érvényben.

Ilyen ellenmondásokkal, ilyen kerülgetéssel a tények körül egy kormány azonban egyszerűen lehetetlen. Olyan állapotot, mely rossz, mely a nemzetre hátrányos, mely a nemzet fejlődését egy irányban sem leszi lehetővé, meg kell változtatni.

De az illetők kilépése azért is kevésbé fontos, mert határozatlanságukkal egy, — a maga tiszta meggyőződésében egyesült, még mindig erős szabadelvűpárt áll szemben és pontosan tudja, hogy a házszabályok csak arra szolgálnak, hogy az alkotmányos kormányzást lehetővé tegyék, hogy az alkotmány működését mindenkor helyreállítsák, nem pedig arra, hogy az alkotmány a házszabályok és azok játékszerévé legyen, kik a párt, melyben ez a meggyőződés él, melyet tehát nem ragadott meg az a betegség, —

melybe a kilépők estek, mely betegség abban nyilvánul, hogy a gondolkodás nem tiszta és a jobb meggyőződés szilárd keresztülvitele nem elszánt, az a párt egyszerűen legyőzhetetlen, főleg, — ha a tagok számának apadását az ellenállás ereje által kiegyenlítőleg pótolja. Eppen ettől függ a dolog.

Magyarország sorsa, inkább mint valaha, a szabadelvűpárt kezébe, a szabadelvűpárt egységébe van adva — mindnek egyért és egynek mindért kell kiállni; főleg ha csak a legcsekélyebb veszteség éri is utól a pártot, az ország ama nagy veszély előtt áll, hogy vagy egy tekintélyében és befolyásában mélyen alászállt párt, mely egy kormánynak sem lehet többé igazi támasza, fogja vezetni, vagy zsákmánya lesz a szövetkezett ellenzéknek, mely nem is képes egy egységes, használható kormányprogramot felállítani.

Apponyi Albert Szabadkán.

Egy nagy ember, egy eszményi ember! Ha ezt ki akartuk eddig fejteni úgy, hogy mindenki megértse, hogy kézzel fogható legyen az eszményi politikus mindenki előtt, akkor csak két nevet irtunk le; és ez a két név: Apponyi Albert.

Bámulattal borultunk le nagysága előtt, borulunk le most is idealizmus előtt akkor, ha ezt a nagy idealizmust — befolyásoltatni nem engedi.

Sajnos azonban, hogy Apponyi Albert az idealizmus teréről éppen abban a pillanatban lépett le, amely pillanat a legkritikusabb, amely pillanat a politikus abszolút értékének megpróbáltatása és átengedte azt a teret egy másik nagy magyar politikusnak, Andrássy Gyula grófnak.

És mikor Apponyi Albert gróf arról a térről, melyen működve imádatot biztosított magának, belépett, átlépett a gyakorlati politikának arra a terére, melyen még önállóságát is elveszítette, amelyen politikai vezérszerepe nem egyéb festett képnél, nem egyéb az emlékezetnél.

Andrássy Gyula gróf vette át az ő vezérszerepét Apponyi Albert gróf pedig átlépett a közjogi ellenzékbe csupán csak azért, hogy az ő nevével, az ő szónokló tehetségével a közjogi ellenzék előkészíthesse a

jövő választásokat. Ez pedig nem más, mint korteskedés. És ezt Apponyi Albert gróf nagysága iránt érzett legnagyobb tisztelettel mondom meg, mert meggyőződésem szerint ez az igazság.

Ha Apponyi Albert gróf érezte a házszabályok revíziójának szükségességét, pedig ezt érezte, mert hirdette is, akkor őneki Tisza István gyakorlati politikájával szemben, ha idealizmusához hű akar maradni, azt az álláspontot kellett volna elfoglalnia, amelyet elfoglalt Andrássy Gyula gróf. De nem azt tette és így megtagadta önmagát.

És ennek az önmegtagadásnak más körülmények között még találhatnánk mentséget, de a mai körülmények között ezt hasztalanul keressük. Hiszen Tisza István az úgy nevezett „nemzeti vívmányok“ egész sorát hozta a nemzetnek; elhozta mindazt, mit Apponyi gróf kívánt. Miért áll tehát a közjogi ellenzék mellé segítségnek most, ebben a pillanatban, mikor a kormány ugyanazt a házszabály revíziót akarja megvalósítani, melyet ő, Apponyi szükségesnek vallott?

Ezzel a tényével abból a nimbusból, mely őt körülvette, sokat vesztett a történelem előtt. És ezt a veszteséget nem fogja pótolni azzal, hogy majd esetleg lejön Szabadkára Mukics Simon érdekében beszélni. A történelem könyörtelen igazságosságát a szabadkai szónoklata nem fogja kiengesztelni. A megsértett idealizmus a nagy embereken okvetlenül megbosszulja magát. Apponyi pedig nagy ember.

A német kereskedelmi szerződések tárgyalásai megakadtak, ez azonban nem jelenti azt, hogy folytatni nem fogják. Azt persze ebben a pillanatban senki sem mondhatná meg, hogy a tárgyalások újra mikor jádulnak majd meg. A differenciákat egész pontosan megállapítani lehetetlen, mert a tanácskozások amint az természetes is, bizalmas jellegűek voltak. Mindazáltal érdemben nem nehéz megállapítani a külömbözetek mibenlétét. A német birodalomnak ugyanis védő vámos tarifája van, a melyben különösen az agrárius érdekek domborodnak ki, de védő szárnyai alá veszi az ipari érdekeket is. Németország ezen az alapon tehát megnehezíti a mezőgazdasági termékek behozatalát, a mellett azonban igazi termelvényeinek biztosítani akarja az eddigi piacokat. E szerint

tehát lehetetlen, hogy mi azon az alapon szerződésbe belemehezzünk. Hogy most mi következik, azt eleve pontosan megjósolni nagyon nehéz. Annyi azonban bizonyos, hogy Németországnak bizony nagy érdeke, hogy velünk szerződjék és így valószínű, hogy elvégre engedni lesz kénytelen.

A szövetkezett ellenzék vezérlőbizottsága ma délelőtt 10 órakor értekezletet tartott a Kossuth-párt kör helyiségében. A tanácskozáson részt vettek: Apponyi Albert gróf, Kossuth Ferenc, Sággy Gyula, Holló Lajos, Bánffy Dezső, Zichy Aladár gróf, Hock János, Ugron Gábor, Szederkényi Nándor, Vázsonyi Vilmos és Thaly Kálmán E szerint a vezérlőbizottság tagjai közül 12-en nem jelentek meg a mai értekezleten. A tanácskozást *Kossuth* Ferenc vezette. Mindenekelőtt a vasárnap tartandó népgyűlések iránt történtek intézkedések. A szónokokat osztották be. E szerint Győrbe vasárnap *Kossuth* Ferenc és *Apponyi* Albert is leutaznak. A taktikai kérdéseket beszélték meg ezután, erről persze jelentést nem adtak ki.

Tiltakozó népgyűlések. A szövetkezett ellenzék a vasárnapi napon a következő helyeken tart népgyűlést: Kecskeméten, Győrött, Szatmár, Sümeg, Zombor, Gyöngyös, Csanádpalota, Tapolca, Zala-Egerszeg, Eger, Vágvecse, Szentes, Sopron, Debrecen.

A háború.

A háborúra vonatkozólag ma a következő táviratok érkeztek a fővárosba:

London, nov. 30.

A „Morningpost“ jelenti Sanghainál tegnapi: A drótnélküli táviróösszeköttetést ismét helyreállították, az orosz konzulátus Csifu és Port-Artur helyőrsége közt. Hirt küldtek Port Arturba, amelyre nemsokára felelet érkezett.

London, nov. 30.

A Daily Telegraph jelenti Csifuból, hogy a japánok, midőn a Kikvansan erősséghez vezető utakat ostromolták, egy órán belül négyezer emberük elesett. A japánok azt állítják, hogy két északkeleten levő erősséget és a nyugati Kikvansan erősségeinek harmadát elfoglalták. Jelenleg hevesen küzdenek olyan veszteségekkel, amelyeket maguk is tulságosoknak mondanak. De a japánok ragaszkodnak ahhoz, hogy az erősségnek husz

napon belül el kell esnie. A Galamb öbölbe japán megerősítések érkeztek.

London, nov. 30.

A Reuter-ügynökség jelenti Csifuból: ideérkezett hírekben kiteszik, hogy 24-től 27-ig Port-Arturnál erős küzdelem folyt. A támadásoknak nyilván az volt elsőrendű céljuk, hogy az orosz sáncokat egész Glacien elfoglalják. A japán állások ilyenformán Erlungsannál és Kikvansannál jobbak lettek. 24-ikén délután előzetes ágyuzás után a tizenegyedik japán hadosztály egyik csapata nekiment a sáncoknak, amelyek a kikvansani délnyugati erősségekhez vezető utakat fedezik. Egyidejűleg a tüzérség lövöldözni kezdte az Erlungsan és Antisan erősséget. A japánokat ötször visszaverték. Majd kiűzték őket az oroszok a sáncokból, amelyeket elpusztítottak. Magukkal hozott sánczsákok védelme alatt a japánok beásták magukat új állásukba. Éjjel az oroszok kitörttek, de a japán jelentés szerint visszaverték őket. A japánok előtt még erős sáncvonal áll.

HIREK. TÁJÉKOZTATO.

Szabadkai közkönyvtár és muzeum. Nyitva szerdán és szombaton délután 3-tól 5-ig. Vasárnap déle 12-től 12-ig.

December 4. Izs. öns. és gyámolító egyesületi estélye.

December 4. A báró Hirsch egyesületi közgyűlése a Pest szállodában.

December 4. A szabómunkások tombola estélye a szarvas vendéglőben.

— Személyi hír. *Bezerédy* István főispán tegnap este a gyorsvonattal több napi fővárosi tartózkodás után hazaérkezett.

— A színház felülvizsgálása. A városi tanács ma délután dr. *Biró* Károly polgármester elnöke alatt megtekintette az újjáalakított színház épületét és tűzbiztonsági szempontból is megejtette a vizsgálatot. A tanács mindent a legnagyobb rendben talált. Holnap délután tartják meg a záporpróbát az új készülékekkel.

— Törvényszéki jegyzőből községi jegyző. Az üresedésben levő jankováci (jánoshalma) községi jegyzői állásra nagyban folyik a korteskedés. A pályázók között van dr. *Morava* Károly szabadkai törvényszéki jegyző is, amely körülmény eléggé bizonyítja, hogy a közigazgatási hivatal még mindig előnyösebb a törvényszékinél, pedig megfordítva kellene lenni.

— Pót-érettségi vizsgálatok. Vettük a következő értesítést: A pótló-, kiegészítő- és javító érettségi vizsgálatok ezuttal is a szegedi városi főgimnáziumban tartatnak meg és pedig: az írásbeliek dec. 9-14-én,

a szóbeliek dec. 15-én. Szeged, 1904. nov. 29. Cserép Sándor igazgató.

— A honvédség köréből. A m. kir. honvédelmi miniszter a helyben állomásozó m. kir. 4 honvédhuzár ezredben *Szörényi* György III. osztályú tüzérsőrmestert f. évi december hó 1-ével a II. osztályba léptette elő.

— Az iskolás fiú halála. *Török* István 14 éves bajai iskolás fiú ideje nagy részét utcán csatangolva, iskolát kerülve töltötte. Inkább fázott, mintsem iskolába menjen. Egy izben tanítója *Tamasevics* János az utcán találta és megszidta, sőt fülét is meghuzta és gyengén arcul ütötte. Pár nap múlva a fiú betegeskedni kezdett és kivált szívére panaszkodott, Szülei mindjárt azt emlegették, hogy a tanító verte halálra fiukat. Pár nap előtt a fiú meghalt s ekkor a szülők a tanítót feljelentették. A mai napon megejtett boncolás kiderítette, hogy a halált nem valamely sérülés, de a hosszas, nagy megfázás folytán fellépett szívburokgyulladás okozta.

— Csőd. Az ujvidéki kir. törvényszék *Wulpe* M. ujvidéki bejegyzett cég ellen a csődöt elrendelte. Csődbiztosul *Rehák* Ferenc törvényszéki jegyző, tömeggondnokul dr. *Kohn* Károly, helyettesévé pedig dr. *Endrócy* Mihály ujvidéki ügyvédek nevezettek ki.

— Névmagyarosítás. A belügyminiszter megengedte, hogy *Ulmák* Károly bajai lakos családi nevét „Kemény”-re változtassa.

— A pörösködés vége. Özv. *Pleszkovics* Ferencné a járásbiróság előtt pert indított *Szalay* János és *Cövek* Julianna ellen 46 korona és járulékaik erejéig. A kereset szerint alperesek egy szőlő egy évi bérletével tartoztak. A tárgyaláson alperesek tanukat állítottak, akik arra lettek volna megesketendők, hogy az évi bért kifizették *Szalay*ék. Mivel azonban súlyos gyanuok merültek fel a tanuk ellen, a bíróság a vizsgálat megindítása végett áttette az ügyet a rendőrséghez, a hol csakhamar kiderült, hogy *Pleszkovics*né adósai *Mackó* Jánost és nejét hamis tünzésre birtok és az okirat, amelyet a kifizetésről előmutattak, szintén hamisított volt. A súlyos fordulatot *Cövek* Julianna vette leginkább lelkére és tegnap délután levelet intézett *László* Géza rendőrkapitányhoz, amellyben bejelenti, hogy Gomboson a Dunába ugrik. Érdekesek a levél ezen befejező szavai: „Isten vele *László* Géza főkapitány ur, vegye férjemet pártfogása alá, mert én már nem segíthetek rajta. Tisztelettel a sir széléről”. . . Mint ma a rendőrséget Zomborból értesítették, a bűnbánó nő csakugyan végrehajtotta szándékát, tegnap este ott megmérgezte magát. Állapota ugyan veszélyes, de életbenmaradásához van remény.

— Gyanus halálozás. *Rác* Reba helybeli lakosnő II. kör, 631. sz. alatti lakásán három nap előtt gyanus körülmények között meghalt. A

hullát, amelyen mutatkozó sötét folatok esetleges mérgezésre adnak gyanuokat, holnap délelőtt fogják felboncolni.

— Csaló könyöradomány gyűjtő. A rendőrség ma letartóztatott egy állítólag békéscsabai illetőségű egyént, aki már három hét óta könyöradomány gyűjtéssel zsarolja a szabadkai közönséget. Kubikos munkásnak adja ki magát és azzal ámitja a könyörületes lelkeket, hogy nincs uti költsége, hogy haza utazhassék. Tegnap egy úri ember, akit már másod izben akart megpumpolni, felismerte és átadta a rendőrnök. A rendőrség tudakozódott kiléte felől, addig is visszatartják a további szerepléstől.

— Megkerült tolvaj. *Berec* Róza november közepe táján panaszt tett a rendőrségnél, hogy *Lobár* Maris nevű cselédleány, akinek ideiglenesen lakást adott, feltörte ládáját és különféle ruhaneműeket lopott el tőle. A rendőrség a tolvaj cselédet ma a városban letartóztatta. Az elzálogított ruhák megkerültek.

— Anyakönyvi hírek. Halottak: *Bocsor* Ferencné *Kalmár* Teréz 89 év, *Budanovics* Géza 7 hó, *Vidákovics* Hugó 68 év. Született 8, 5 fiú, 3 leány.

— A Horgony-Pain-Expeller. (Reichter-féle Liniment. Caps. comp.) igazi, népszerű háziszerré lett, mely számos családban már több mint 35 év óta mindig készletben van. Hátfájás, csipőfájdalom, fejfájás, köszvény, csúznál stb.-nél a Horgony-Pain-Expellerrel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatást idéztek elő; sőt járványkórnál, minő: a kolera és hányóhasfolyás, az altestnek Horgony Pain-Expellerrel való bedörzsölése mindig jönnek bizonyult. Ezen kitűnő háziszér jó eredménnyel alkalmaztatott bedörzsölésképpen az influenza ellen is és üvegekben: á 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona a legtöbb gyógyszerárban kapható; de bevásárlá alkalmával tessék határozottan: Richter-féle Horgony Pain-Expellert, vagy Richter-féle Horgony-Linimentet kérni, valamint a „Horgony” védjegyre és a Richter cégjegyzésre figyelni és csak eredeti üveget elfogadni.

— Elveszett vasárnap a Bajmoki ut tájékán egy pénztárca, amelyben 4 drb arany gyűrű volt még pedig egy jegygyűrű, egy recés kék opál köves, egy tiszta tej-opál köves és egy recés fehér gyönggyel. A becsületes megtaláló illő jutalomban részesül, ha az elveszett értéktárgyat kiadóhivatalunk utján a károsultnak visszaszármaztatja.

— Gyűlölködő városok. Régóta ismeretes Kecskemét és Körös versengése a hírességért. De még a versengés gyűlölködéssé soha nem fajult, csak a legújabb időkben, persze a körösiek részéről. Amióta ugyanis az *Első* alföldi cognacgyár r. s gyártmányai révén a kecskeméti világhírre vergődtek, azóta a körösi ember messze elkerüli a kecskeméti, mert szörnyen elfutná a méreg.

és az elkeseredés, ha szemtől-szembe találkozónék vele. A kecskeméti gyár ujságja már 116 ezer példányban jelenik meg. Tessék kérni mutatványszámot a Barack-Hiradóból.

— Ragályos-e tuberkulózis? Ezen az emberiség összeségére felette fontos kérdés a tuberkel-bacillusnak *Koch* Róbert tanár általi felfedezése óta igenlő választ nyert. A bacillus terjesztőjeként a tuberkulózisok köpete lett elismerve. A cél tehát, ezen betegek köpetét kevesbiteni. Ezen cél az újabban felfedezett és sokoldalulag használt „*Sirolin*” előnyösen előmozdítja. „*Sirolin*” valóságos gyógyító hatású szer a tuberkulózis ellen. Nemcsak a köpetet kevesbiti mely lassankint teljesen megszűnik, de még a köhögést is enyhíti és nemsokára teljesen elenyészik, az étvágy javul és emelkedik a testsúly.

— *Popoff*-féle orosz karaván teák főraktára.

„HUNNIA RUM”-ja legfinomabb tea rumok egyike. 1 liter ára egy próba csomag orosz teával K 2.20. Legfinomabb *Jamaica Rumok*, *Francia Likörök* és igen finom *Likör Eszenciák* legjutányosabbárban kaphatók *ZALÁN BÉLA* droguistánál Szabadka, Kossuth-utca.

Öngyilkosság a büntanyán.

Zentán rettenetes módon pusztult el egy tizennyolcz éves, szépséges leány *Palinkás* Rozál. A tévedt nők büntanyáján foszforoldatot ivott és meghalt.

Csak két hónapja hogy *Palinkás* Rozál elkerült szülővárosából. A legénye okozta a bajt, aki udvarolt neki, házassággal is kecsegtette és cserbenhagyta, mikor megtudta, hogy a rajtaváló és két dolgos kezén kívül semmije sincs. Rozál azt mondta az anyjának, hogy a leány pajtásaitól szegyelet a dolgot és elszegődik vidékre cselédnek.

Akadtt is egy asszony, aki mézesmáz s beszéddel elbolondította a tapasztalatlan leányt. Rozál teljesen ennek a gonosz asszonynak a hatása alá került, aki el is utaztatta a városból és el is szegődött Zentára, de nem egy rendes családhoz, tisztességes munkára, hanem egy mulatóházba. Két hónap alatt az erkölcsi fertőben teljesen elpusztult a rövid idő előtt csinos *Palinkás* Rozál. Visszavágyott a régi sorsba, amelyet olyan meggondolatlanul elhagyott.

De tapasztalatlan fejjel nem tudott magán segíteni, nem tudta megtalálni a módját, miként meneküljön

LEVÉLPAPIROK

NÉVJEGYEK

FALRAGASZOK

MEGHIVÓK

LEVÉLBORÍTÉKOK

Jutányos árban
csinos kivitelben
készíti

Kladek és Hamburger könyvnyomdája

Szabadkán
Batthyány-utca
3. szám.

BÁLI JEGYEK

ÜGYVÉDI ÉS KERESKEDELMI NYOMTATVÁNYOK

BÁLI MEGHIVÓK

a pokolból. Arra határozta el tehát magát, hogy méreghalállal pusztul el. Foszforoldatot készített és azt megitta, mikor senki sem látta és néhány órai kínlás után meghalt. Anyjának néhány sor irást hagyott hátra. Csak e pár sort:

„Édös anyám lelköm, csókolom a kezeit, mint bűnös leánya, muszáj halni menni, mint boldogtalan uggy lehullok, akár az féreg. Beléestem a szerencsétlenségbe. Ki sé tudom mondani . . . Szömébe nem nézhetek többet sohse. Inkább vigyenek a temetőbe. Hej! Jani, Jani! Kikaparnál még a sirombul a tizkörmöddel. Sohse felejsék el azér hü leányukat Rozált.“

Megölte az anyja szeretőjét.

Baksa tornamegyei község lakóságát titokzatos bűntény tartotta néhány napig izgalomban.

A község egyik legvagyonosabb polgárát, Sonkár Mihályt szombaton éjjel meggyilkolva találták az utcán. A holttest zsebeiből nem hiányzott semmi, ennél fogva a rablógyilkosság esete ki volt zárva. Haragosai sem voltak, ennél fogva a rejtélyes bűntény felderítése nehéz feladat volt a csendőrségnek.

Vasárnap délután azonban a véletlen segítségére volt a gyilkosság kiderítésének. A nyomozást vezető csendőrőrmester ugyanis, miután haragosai nem voltak a meggyilkoltak, azok között kereste a gyilkost, akik szerették. Kiderült, hogy Sonkárnak viszonya volt egy odaváló özvegyasszonnyal, Tóth Mihály-nál.

Ez a viszony már régibb keletű volt, de ügyesen tudták palástolni, úgy hogy a szerelmeseken kívül csak az özvegyasszony 17 éves suhanc fia, Tóth András tudott a dolgról, aki emiatt többször veszekedett is az anyjával.

Ez a fiu, hogy végett vessen a bűnös viszonynak, gyilkosságra vete medett. Heteken át készült a gyilkosságra, de csak szombaton este kínálkozott neki a kedvező alkalom. Megtudta, hogy Sonkár több odaváló ember társaságában a kocsmában időzik. Tóth András ekkor magához vette a már rég előkészített éles rövidnyelű baltáját s azzal lesbe állott.

Ejféltájban távozott Sonkár a kores mából, ahonnan pár száz lépést együtt haladt barátjaival, de azután elvált azoktól s egyenes Tóth Mihályné háza felé tartott. A sötét éjszakában a fiatal Tóth hátulról baltával fejbeütötte. Az ütéstől Sonkár megtántorodott és elesett. Ekkor a gyilkos rávetette magát, vagdalta az áldozat fejét az éles baltával, míg a fejszontok darabokra hullottak.

A gyilkosság után a suhanc hazament és lefeküdt. Másnap az anyja véres foltokat talált a fia ruháján s miután a gyilkosságnak már akkor hire futott, Tóthné maga jelentette fel a fiát, akit aztán le is tartóztatták.

SZINHÁZ.

Szintársulatunk — bevonulása. Megérkeztek színészeink. Nagy közönség gyűlt össze a pályaudvra ma d. e. 9 1/2 órakor és ez a szo-

katlan érdeklődés senkit sem lepett meg. Nem is csoda, ha szárazkozások és mulatságok dolgában annyira kiéhezett publikumunk várva várta már Thália félszent papjait. Ma végre egy hónappal a szokásos színiévad kezdete — után bevonult a karaván. Kedden fejezte be Pesti I. Lajos társulata a bajai szezont és holnap, csütörtöknél már a mai ujjászületett színházunkba fog életet lehelni. A társulat névsorában sok új nevet találunk; egy részüket már ismerjük a vidéki szintársulatok kebeléből és a vidéki sajtó kritikáiból, viszont egy — nem kevésbé tekintélyes — részük egészen új hangzású nevet visel és nem is sejteti, hogy viselője minő kaliberű színész; ezért az össztársulatról véleményünket még fenn tartjuk és csak a bemutatkozás után fogjuk megállapítani annak nivóját.

A színiidény az „Aranyvirág“ c. operett bemutatójával kezdődik meg holnap s ezzel egyidejűleg megindul a „Színházi Hírlap“ is Patek A Béla szerkesztésében.

TAVIRATOK.

Görög bandák garázdálkodása.

Budapest, nov. 30. Konstantinápolyból táviratozzák: Vasárnap délután egy görög banda benyomult Jelenic bolgár faluba és meglepett egy lakodalmas népet, akikre valóságos sortüzet adtak. Tizenhárman súlyosan megsebesültek, öten meghaltak. A közelben levő török katonaság, mely pedig hallotta a lövöldözést, nem lépett közbe. A vizsgálatot megindították.

Sztrájk ágyulövésével.

Budapest, nov. 30. Londonból táviratozzák: A Times jelenti New-Yorkból, Zeiglen bányavárosban Illinois államban a munkások sztrájkba léptek és zavargások törtek ki, a sztrájkolók fegyvertüzelését husz ágyuval vizonozták.

Krausz Emilt elfogták.

Budapest, nov. 30. Krausz Emilt, a sikkasztó kolozsvári nagykereskedőt tegnap délután Londonban elfogták. Krausz nemrégiben érkezett Londonba és ott magánlakást vett fel, ahol Hauszmann név alatt jelentette be magát. Az elfogás alkalmával a londoni rendőrség megmozgatta Krauszt akinél 100 ezer forint-értékű Remenyik féle váltót találtak. Krauszt hazahozták.

Az egyetemi ifjuság mozgalmá.

Budapest, nov. 30. Ma délelőtt féltizenegy óráig teljes csend volt az egyetemen. Az előadások minden fakultáson megkezdődtek s azok rendes lefolyását semmi sem zavarta meg. Az egyetemi ifjuság memorandumát ma délelőtt adta át egy küldöttség Demkó rektornak. A memorandumban az ifjuság elégtételt kö-

vetel az egyetem falain belül történt rendőrségi brutalitásokért és vérengzésért.

Halálra verte az anyját.

Nagyvárad, nov. 30. Két nap előtt Izsópallagán meghalt Tyirla Tivadarné hatvan éves öreg asszony. A faluban köztudomású volt, hogy a fia Tyirla Vaszali állati kegyetlenséggel bánik elöregedett anyjával, aki a napokban is panaszkodott a fia durvaságáról. Az asszony hirtelen halála tehát gyanút keltett s a faluban a körorvost figyelmeztették a halott tüzetes megvizsgálására. Tyirla Tivadarnét az orvos csakugyan összeverve találta.

Hátán ütések és véryomok voltak, melyek kétségtelenül elárulták, hogy durva bántalmazás áldozata a szegény öreg asszony. A gyanu a fiát terheli, akit a csendőrök vallatóra fogtak. A brutális fiu kegyetlenségét tagadja, de minden ellene tanuskodik.

Megégett gyermekek.

Nagyvárad, nov. 30. A margittai főszolgabírói hivatalnak jelentik — Pappfalváról, hogy ott egy lakadalom alkalmából borzalmas szerencsétlenség történt. Hagyományos szokás szerint a lakadalmi lakomára készülődtek s nyílt tüzőn sütöttek. A nagy sürgés-forgásban egy legény Zajka Verára és Zajka Virágra két hat éves leánykára ráborított egy fazék forró vizet. Az egyik szerencsétlen gyermek ájultan a tűzbe esett, mire kiszabadították, iszonyatos kinok közt a két gyermek meghalt.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Verekedő lakodalmas nép. Vörös Mihály adai gazda ember házában február 15-én lakodalom volt. Este felé betért a lakodalmas házba meglehetősen ittas állapotban Ruzsa János és házastárs viselkedésével a közfigyelmet magára vonta, úgy, hogy egyik násznaggyal csakhamar tettelességre került a dolog. A verekedő vendéget a násznép eltávolította. Ruzsa haza is ment, de nemsokára bottal tért vissza és az összes ablakokat bevverte és ismét visszazaladt lakására. A feldühödt násznép közül Mészáros Péter, akit Ruzsa szintén bántalmazott, Mészáros Mátyás és Huszarek József utána siettek és megtámadták. Huszarek bottal verte, Mészáros Mátyás pedig bicskájával oly erősen megszurta, hogy a kés pengéje a sebben maradt. A szabadkai törvényszék a mai tárgyaláson Szerdahelyi Sándor elnöklete alatt a vádlottakat súlyos testi sértésben mondta ki bűnösöknek és ezért Mészáros Pétert öt napi fogházra, Mészáros Mátyást egy havi fogházra és Huszarek Józsefet nyolc napi fogházbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

**Hol lehet legolcsóbban
Kvásárolni**

**kész férfi öltönyt,
gyermek ruhát,
női kabátot
és paletot**

Földes Samu

Szabadka, Főtér Vermes-palota.

Férfi öltöny	---	---	17 kor. feljebb
Ulster	---	---	22 " "
Felöltő	---	---	17 " "
Gyermek öltöny	---	---	5 " "
Gyermek felöltő	---	---	9 " "

**Külön osztály női
konfekciókban.**

Női Jaquetok	---	---	11 kor. feljebb
Női Paletok	---	---	17 " "
Fiu és leánygallérok	---	---	5 " "

Cégtársam kilépése miatt a

raktáron levő

összes

női kalapokat

**tetemesen leszállított
áron árusítom el.**

Együttal értesitem a n. é. közönséget, hogy az üzletet

tovább is

saját nevem alatt

vezetem.

A n. é. közönség pártfogását kérve, maradok tisztelettel

PUDLER BERTA

divatárusnő Szabadkán, Rudics-utca.

KÖZGAZDASÁG.

Magyar címer használata iparcikkekben. A kereskedelemügyi miniszter a szegedi kereskedelmi és iparkamarához intézett 61071/1904. sz. leiratában közli, hogy a miniszterelnökkel egyetértően szabályozta a magyar címernek iparcikkekben való alkalmazása körüli eljárást és kimondta, hogy ezental az 1883. évi XVIII. t. cikknek megfelelően csak akkor kell kormányhatósági engedélyt kérni a magyar címernek iparcikkekben való alkalmazásához, ha azt az érdekelt iparos vagy kereskedő személyével, vagy cégével alkalmazza és az egyén, vagy cég minőségének jelzésére szolgál. Ha ellenben valaki a címet magát készíti, vagy árusítja, vagy pedig a címer pusztán ékítményt képez valamely árucikken, minden vonatkozás nélkül az előállító, vagy elárúsító személyére vagy cégére, ez nem tekintetik az 1883. évi XVIII. t. c. szerint minősülő címerhasználatnak

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ

az egyedül elismert kellemes ízű természetes hashajtószer.

és ezért ehhez engedély sem szükséges. Minthogy azonban a magyar címer alkalmazása az illető iparcikk magyar származására utal, ezt csak magyar eredetű iparcikkeken lehet alkalmazni és aki a címet idegen eredetű tárgyakon alkalmazza, az ipartörvény 58. § ába ütköző kihágást követ el, melyet az iparhatóságok hivatalból kötelesek szigorúan megtorolni. A magyar ipar védelmére nézve értékes határozat ez, mert a közönség a magyar koronát az iparcikkek magyar eredetének kifejezésékként fogja tekinteni és amennyiben a hatóságok ellenőrzése megfelelő lesz, hatékonyan fogja védeni a címerhasználat a közönséget attól, hogy amint most gyakran előfordul, magyar gyártmányok helyett egyesek külföldi portékát adnak el a hiszékeny vevőknek.

A sztrájkok és a kereskedelmi ügyi miniszter. A szegedi kereskedelmi és iparkamara egyik utóbbi üléséből kifolyólag, a szegedi ipartestület kérése folytán fölterjesztést tett a kereskedelemügyi miniszterhez, hogy az egészségtelenül szaporodó sztrájkmozgalmakkal szemben hatékony kormányintézkedés tételék és különösen a munkás szakszerveletek tulkapásai gátoltassanak meg. Most érkezett erre a miniszter felelete, melyben közli, hogy a maga részéről is szükségesnek vélt kormányhatósági intézkedések iránt a tárgyalásokat már megindította, amelynek során arra törekszik, hogy a munkások jogos érdekeinek sérelme nélkül a munkaadók érdekei is kellően megvédessenek.

Szerkesztői üzenetek.

S. Z. ??? 0. 0.

REGÉNY CSARNOK.

A LEÁNY-VOJVODA.

Írta: Dugovich Imre.

81.

Megállapodtak abban, hogy az ünnepek után megkezdik a hajdukok öszpontosítását. A bolgárság mindenütt örömmel várta a csapatokat. Elszállásolást, étellemezést örömmel ajánlottak föl mindenütt. Pénzt nagyobb összegekben bocsátottak rendelkezésükre. Megbeszéltek a terveket azon esetre, ha Pazvanó nyerne igazat Cárigrádban s azon esetre ha a szultán seregeit Pazvanó ellen küldené. Cárigrádig minden nagyobb helységben voltak bizalmas, hűséges emberek, akik őket mindenről haladéktalanul értesítették. Meglepetéstől tehát tartani nem lehetett. Ezzel mult el Karácsony előestéje. A szabadság eszméjének fogantatása volt az ő karácsonyi ajándékuk, melylyel később a bolgár nemzetet kellett megváltani.

Majd Cvetkó és Zsenó barjaktár is eltávoztak a tűz körül. Kettőn maradtak az égő karácsonyi tuskó mellett Radin és Dobra. A két vojvoda, akiket a történelem még nem örökölt meg érclapjain, de akiket megörökölt a néphagyomány, mely szent örökségképen száll még ma is ajkakra. És a néphagyomány halhatatlansága előtt kénytelen ma már meghajolni Klió és szegyenkezve vési utolagosan érclapjaira nemcsak Radinnak, a Sztara Planina vojvodájának, hanem Dobranak a leányvojvodának a történetét is.

Mikor már kettőn maradtak a karácsonyi tűz körül, mikor már nem avarhatta beszélgetésüket semmi,

akkor némult meg a két vojvoda. A férfin és nőn erőt vett az emberi érzelmek magasztossága. És e magasztosságnak legnagyobb tanúbizonysága a némaság, mely az ajkakra nehezedik. Percek, órák kellenek ahhoz, hogy e magasztossággal szemben a test legyőzze a félelmet, mely minden parányára nehezedik, megbénítva működését; hogy megbarátkozzék az érzelmek titokszerűségével s azután megnyilatkozzék s minden szavával természetfölötti boldogságot hirdessen. Ezeket a perceket élték át Radin és Dobra. Elsőnek Radin szólalt meg. A hangja remegett, jelölve annak, hogy az érzelmek magasztossága uralja a testet, a húst, az anyagot.

Folyt. köv.)

Felolós szerkesztő:

DUGOVICH IMRE.

Laptulajdonosok: A Z A L A P I T O

Szerkesztőségi és kiadóhivatali telefon szám: 62.

KIS HIRDETÉSEK.

Minden szó 3 fillér. Vastag betűkből 6 fillér. Legkisebb hirdetés 30 fillér. Apró hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban Batthyány-utca 3 sz. - Apró hirdetések előre fizetendők.

Pék mesterek figyelmébe!!

Szilágyi László Budapest, VII. kerület, Klauzál-utca 15. földszint 8. pék és cukrász kemence készítő és hertverő elvállal mindennemű javításokat. Kívánatra vidékre is megy.

Lakás változás. Özv. Hamburger Mária okl. szülész, lakását VI. kör. Petőfi-utca idb. Illés Antal ur házába helyezte át.

Gyakorlati oktatást a német, francia és angol nyelvben ad egy ur, ki a nyelveket az illető országokban gyakorolta. Cim a kiadóhivatalban.

Butorozott szoba a Széchenyi-téren kiadó. Bővebbet a kiadóban.

Pénzintézetnél alkalmazott könyvelő esti foglalkozást keres. Cim a kiadóban.

Ki akar eladni vagy venni könyvet, zeneművet, papírt, írószert, az men- „Antikvárium”-ba, Szabadka jen az „Antikvárium”-ba, Szabadka áttellenében. Kölcsönkönyvtárnak havi díja 30 kr. Képes levelező-lapoknak csak 1 kr. darabja az Antikváriumban.

Zsiga Gyula cimbalmos elfogad cimbalom órákat és hangolásokat. Tudakozódhatni Fimpl Istán cukrázdájában. Telefon szám 206.

**Néhai Piro Jozsi
Orchesterhegedűje**
eladó

23954/904. szám.

Hirdetmény.

Szabadka szab. kir. város tanácsa ezennel közhírré teszi, hogy a Pázmán utcai csatorna építésére f. évi december hó 4-én d. e. 10 órakor a gazd. tanácsnok hivatalos helyiségében szóbeli árlejtés fog tartani.

Az árlejtési feltételek a gazd. tanácsnok hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kelt Szabadkán, 1904. évi november hó 28-án.

A városi tanács.

Nyomatott kiadók Kladek és Hamburger könyvnyomdájában Szabadkán.

**6 napi próbára
kaldem**

Solingeni hajvágó-gépet

2 frt 50 kr. utánvét mellett és kötelezem magamat azt 8 napon belül visszavenni és az /szegget érte azonnal visszaidni. A hajvágógép 16 cm. hosszú, legfinomabban nikkeltetett legjobbnál készült, van 32 foga, 3 vágásra való, 3 féltoló fésűje 8 mm. 7 mm., 10 mm., dupla csavarral, biztonságos csavarral és kartáskával, fém kartonban, használati utasítással együtt, vagy, hogy mindenki azonnal haját vághat vele. Legjobb minőségű, teljesen fémtestű csak 2.50. fűtött rugóval 2.75. Szakállvágó-gép 2.25. lenyitóláb vagy kutyavirító-élő 1.75. Szakállvágó-beretváló készült 1.75. — Székhely: Wien, 169 Wollzeile 31.

Férjhezmenés folytán a Pudler és Czirok cégétől atvett

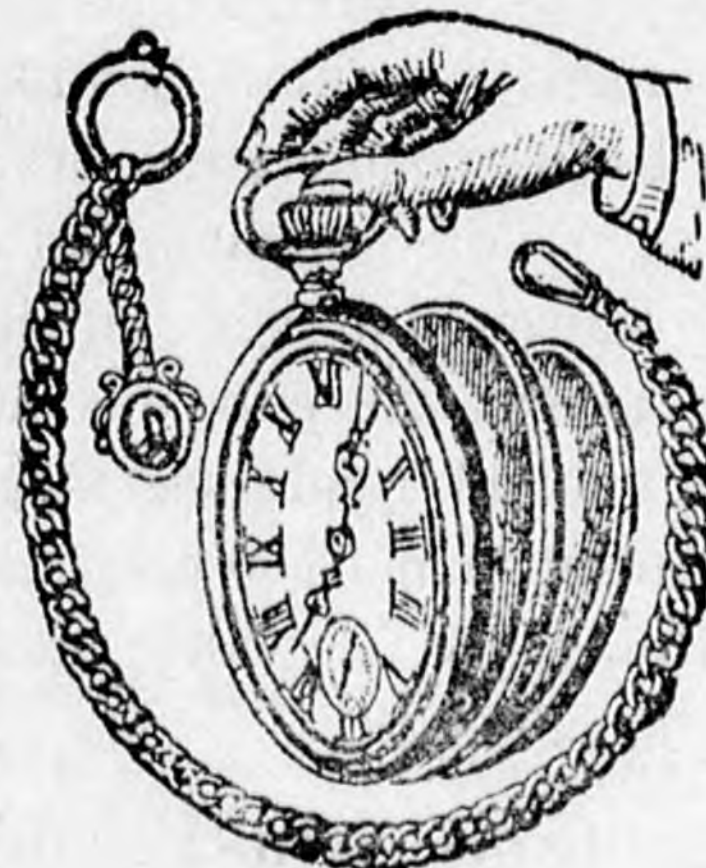
**női kalapok
és divat cikkek
beszerzési
áron alul
is eladom.**

Kazinczi-utca, CZIROK LAJOS
üzletében. — Gaálné Czirok Irma.

Pontos kiszolgálás! Árjegyzék ingyen! Viszontelárusítók kerestetnek!

Még eddig nem létezett!

Legalkalmasabb karácsonyi és újévi ajándék.

Legalkalmasabb karácsonyi és újévi ajándék.

Egy valódi horgonyjárású rem. óra, 36 óráig jár egy felhúzásra, világító email számlappal 3 frt 80 kr., egy kínai ez. st. lánc 80 kr., egy valódi magyar állású tajték pipa 1 frt 40 kr. 5 évi jótállással. Mind a három tárgy együtt véve 5 frt 50 kr. postaköltséggel együtt.

Meg nem tetszés eséőn a pénz visszaküldetik.
Elvem nagy forgalom csekély haszon.

SZÉTKÜ: DÉSI RAKTÁR:

KORMOS BÉLA

műorás és ékszerész

BUDAPEST, VII., István-ut 28. sz.

90 Minden óra **90**
javítás
2 évi jótállás mellett.
Vidéki javítások pontosan eszközötteknek.
Krajczár KORMOS BÉLA műorás BUDAPEST, VII., István-ut 28. Krajczár

Világhírű!

a „REKORD” festészeti műintézet a kiválóan sikerült életnagyságu arcképeiről, melyeket elismert művészek által készített. Számos (kir. közjegyző által hitelesített) elismerőlevelével a vilá; minden tájáról. o

Elsőrangú képek árai:

Olaj-, aquarell- és pastellfestésben fénykép után 48—63 cm. nagyságban ára 20 korona.

Legfinomabb kivitelű Blom-, Platin- és krétarajz ára 5 korona.

Részletes árjegyzék bérmentve.

Egy életnagyságu képet készítünk mindenkinek teljesen ingyen, ha részünkre 3 rendelést szerez és azokat egyenkint vagy egyszerre beküldi.

„REKORD” festészeti műintézet

Budapest, VII., Rotenbiller-utca 46.

Cimbalom iskola

— öntanulásra. —

Minden cimbalom kedvelő megtanulhat magányosan tanító nélkül cimbalmozni a KOVÁCS-féle legújabb cimbalom iskolából. Az iskola tartalma: 10 lecke, 10 rajzzal, 50 legújabb magyar nótával. Az iskola ára 10 kor. Kapható KOVÁCS JÁNOS okl. cimbalomtanárnál, — Budapest, Erzsébet-körut 5. szám.

Magyarország legrégebb

bélyegző gyára

az első magy.

ruggyanta bélyegzőgyár

és véső intézet

BUDAPEST, VI. Váci-körut 17/B.

Jutányos ára!